

1. Jak uzyskać status podatnika VAT przy rozpoczęciu działalności

Podatnik rozpoczynający działalność nie musi od razu rejestrować się do VAT. Gdy wybiera zwolnienie, nie musi składać zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R.

1.1. Kiedy podatnik nie musi składać zgłoszenia rejestracyjnego

Podatnik nie musi składać zgłoszenia rejestracyjnego, gdy przewidywana przez niego wartość sprzedaży w proporcji do prowadzonej działalności nie przekroczy 200 000 zł. W przypadku podatników rozpoczynających działalność limit zwolnienia ulega zmniejszeniu w proporcji do prowadzonej działalności. Należy to wyliczyć według następującego wzoru:

$$\text{Limit obrotu} = 200\ 000 \times \text{liczba dni prowadzonej działalności} / 365$$

Powstaje pytanie, jaki dzień wyznacza rozpoczęcie działalności. Zdaniem organów podatkowych nie jest to dzień rejestracji czy dokonania pierwszej sprzedaży, ale dzień dokonania pierwszego zakupu. Takie stanowisko zajął m.in. Dyrektor Izby Skarbowej w Bydgoszczy w piśmie z 11 maja 2015 r. (sygn. ITPP1/4512-232/15/MN).

Przykład

Jan Kowalski 5 września dokonał pierwszych zakupów związanych z działalnością. Zgłoszenie rejestracyjne złożył 28 września 2017 r. i wybrał zwolnienie. Pierwsza sprzedaż miała miejsce 20 października. Limit zwolnienia jest liczony od 5 września. Oznacza to, że od dnia rozpoczęcia działalności do końca roku zostało 118 dni. Limit zwolnienia wyniesie 64 657,53 zł (200 000 zł x 118/365).

Ze zwolnienia można korzystać do czasu przekroczenia limitu zwolnienia. Zgłoszenie rejestracyjne należy złożyć dzień przed przekroczeniem limitu zwolnienia.

Ze zwolnienia nie mogą korzystać podatnicy, którzy wykonują czynności wskazane w art. 113 ust. 13 ustawy o VAT.

Czynności, których wykonywanie powoduje, że nie możemy korzystać ze zwolnienia

Lp.	Rodzaj wykonywanych czynności	Uwagi
1	2	3
1.	Dostawy towarów wymienionych w załączniku nr 12 do ustawy	Są to wyroby z metali szlachetnych lub z udziałem tych metali.
2.	Dostawy towarów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym, z wyjątkiem: – energii elektrycznej (PKWiU 35.11.10.0), – wyrobów tytoniowych, – samochodów osobowych, innych niż nowe środki transportu, zaliczanych przez podatnika, na podstawie przepisów o podatku dochodowym, do środków trwałych podlegających amortyzacji	Ze zwolnienia nie może korzystać podatnik, który sprzedaje napoje alkoholowe, gdyż są zaliczane do wyrobów akcyzowych.
3.	Dostawy budynków, budowli lub ich części, w przypadkach, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 10 lit. a) i b) ustawy o VAT	Zwolnienie nie ma zastosowania do podatników dokonujących sprzedaży budynków przed pierwszym zasiedleniem lub gdy od pierwszego zasiedlenia nie minęły dwa lata.
4.	Dostawy terenów budowlanych	Tereny budowlane – to grunty przeznaczone pod zabudowę zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu – zgodnie z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
5.	Dostawy nowych środków transportu	Nowe środki transportu – to m.in. pojazdy lądowe napędzane silnikiem o pojemności skokowej większej niż 48 centymetrów sześciennych lub o mocy większej niż 7,2 kilowata, jeżeli: ■ przejechały nie więcej niż 6000 kilometrów lub ■ od momentu dopuszczenia ich do użytku upłynęło nie więcej niż sześć miesięcy.
6.	Świadczenie usług prawniczych	Zdaniem MF do usług prawniczych nie zaliczamy usług świadczonych przez komorników.
7.	Świadczenie usług w zakresie doradztwa, z wyjątkiem doradztwa rolniczego związanego z uprawą i hodowlą roślin	MF potwierdziło, że biura rachunkowe, które wykonują usługi związane z obsługą rachunkowo-księgową, w ramach

1	2	3
	oraz chowem i hodowlą zwierząt, a także związanego ze sporządzaniem planu zagospodarowania i modernizacji gospodarstwa rolnego	której sporządzają deklaracje podatkowe, nie świadczą usług doradztwa.
8.	Świadczenie usług jubilerskich	

1.2. Kiedy warto zarejestrować się do VAT

Często mimo niedużych obrotów rejestracja do VAT jest bardziej opłacalna niż korzystanie ze zwolnienia. Jest tak w przypadku, gdy:

- firma inwestuje więcej niż zarabia,
- sprzedaż jest opodatkowana niższą stawką VAT od stawki VAT od zakupów,
- występuje sprzedaż poza granice Polski ze stawką NP.

Takie sytuacje powodują, że u podatnika będzie występować nadwyżka podatku naliczonego, którą będzie można wykazać do zwrotu.

1.3. Jak złożyć VAT-R

Gdy rozpoczynając działalność nie będziemy korzystać ze zwolnienia, to przed dniem dokonania pierwszej sprzedaży towaru lub usługi opodatkowanej VAT należy złożyć VAT-R.

Możemy to zrobić w formie elektronicznej przez system e-deklaracje <http://www.finanse.mf.gov.pl/pp/e-deklaracje/formularze/vat>, ale wymagany jest kwalifikowany podpis elektroniczny. Zgłoszenia VAT-R nie wyślemy za pomocą platformy ePUAP ani nie podpiszemy profilem zaufanym.

Gdy nie mamy podpisu elektronicznego, musimy wysłać VAT-R pocztą lub złożyć we właściwym urzędzie skarbowym, tj. urzędzie właściwym ze względu na adres:

- siedziby – jeśli prowadzimy firmę jako osoba prawna (np. spółka z o.o.) lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej (np. stowarzyszenie),
- miejsca zamieszkania – jeśli prowadzimy jednoosobową działalność gospodarczą,
- miejsca prowadzenia działalności – jeśli nie mamy w Polsce siedziby, ale mamy stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej.

Jeśli nie mamy siedziby ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, to musimy złożyć zgłoszenie do Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście.

Zgłoszenie składamy obecnie korzystając z 13 wersji formularza VAT-R.

Jeśli rozpoczynamy działalność, nie możemy wybrać kwartalnych rozliczeń. Musimy przez 12 miesięcy składać miesięczne deklaracje VAT-7. Mimo obowiązku składania miesięcznych deklaracji możemy rozliczać się kasowo.